

Nukleáris biztosítéki rendszer

A nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló, 1968-ban elfogadott ún. Atomsorompó Szerződés III. 1. cikke kötelezi a szerződésben részes nukleáris fegyverrel nem rendelkező államokat, hogy valamennyi nukleáris létesítményüket helyezték a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (NAÜ) felügyelete alá, és az ennek érdekében szükséges biztosítéki egyezményeket kössék meg a NAÜ-vel. Magyarország 1969-ben az elsők között csatlakozott az Atomsorompó Szerződéshez, és 1972-ben kötötte meg a Szerződés szerinti biztosítékok alkalmazásáról szóló egyezményt a NAÜ-vel.

Kiegészítő Jegyzőkönyv

A nemzetközi non-proliferációs rendszert a '90-es években jelentős kihívások érték: előfordult, hogy az Atomsorompó Szerződés valamely részes állama nukleáris tevékenységet folytatott olyan létesítményben, amelyet nem jelentett be a NAÜ-nek, illetve bejelentett létesítményben folytatott nem bejelentett tevékenységet. Mindezek hatására a NAÜ megkezdte a biztosítéki rendszer továbbfejlesztését, amelynek célja a be nem jelentett létesítmények és a be nem jelentett nukleáris tevékenységek felderítése volt. Az erre irányuló nemzetközi ellenőrzés hatékonyságának növelését szolgálta az egyezményhez csatolt Kiegészítő Jegyzőkönyv, amelyet Magyarország az elsők között írt alá (1999-ben ratifikálta, 2000 áprilisában lépett életbe).